

Bijlage Informatie over Corona maatregelen 16 juni 2020

Financiële tussenbalans coronamaatregelen

Snel na het uitbreken van coronacrisis zijn wij bij onze (financiële) afwegingen rondom de maatregelen vanuit onderstaand handelingsperspectief gaan werken. Hierbij onderscheiden we 4 volgordelijke stappen, waarbij het van belang is steeds te onderzoeken of de mogelijkheden van een eerdere stap voldoende zijn doordacht en benut voordat aan een volgende stap wordt gedacht.

1. In veel gevallen zullen de maatregelen die het rijk zelf neemt (deels via de Sociale Diensten aan te bieden) het eerste vangnet zijn waar ondernemers en inwoners zich toe kunnen wenden. De gemeente kan hier een duidelijke en snelle doorverwijfsfunctie oppakken.
2. Daarnaast kunnen wij, in navolging van de maatregelen van het rijk, besluiten (op verzoek) extra uitstel te verlenen van te betalen lokale lasten en huren, daar waar de gemeente aan externe partijen ruimtes of gronden verhuurt. Tevens kan de gemeente afzien van het heffen van leges voor activiteiten die geen doorgang kunnen vinden. Ook het eerder bevoorschotten van reeds toegekende subsidies voor dit jaar, is een maatregel die in deze stap genomen kan worden.
3. Een volgende stap kan zijn het minder strikt vasthouden aan overeengekomen prestaties voor reeds toegekende subsidies, en eventueel ook voor verstrekte opdrachten. Hoewel dit over het algemeen financieel weinig effect heeft, speelt hier uiteraard wel een vraagstuk van rechtmatigheid. Kabinet en VNG zijn inmiddels aan de slag met dit onderwerp.
4. Een laatste stap die in beeld komt, zeker wanneer de coronamaatregelen langer van kracht blijven, is dat de gemeente (al dan niet op verzoek) besluit tot het (deels) kwijtschelden van lokale lasten en/of huurbedragen, of tot incidentele extra financiële steun (subsidie dan wel opdracht). Deze stap is onder te verdelen in maatregelen van algemene aard (die zouden gelden voor een specifieke lokale sector bijvoorbeeld) en maatregelen van individuele aard, waarschijnlijk uitsluitend na analyse op specifieke verzoeken. Bij deze stap komt het onderwerp staatssteun mogelijk in beeld.

Autonome kosten Coronacrisis

Op hoofdlijnen is het financiële beeld dat de gemeente Dordrecht in het jaar 2020 minimaal € 5 miljoen, en maximaal € 10 miljoen aan inkomsten misloopt/extra kosten maakt. Parkeerinkomsten maken daar het grootste deel van uit, maar er zijn ook extra uitgaven op cultuur, afvalinzameling en het sociaal domein. Via de Bestuursrapportage 2020 ontvangt u begin juli een actueel gespecificeerd overzicht.

Tegemoetkomingen rijk

Recent, op 28 mei jl., heeft het ministerie van BZK een brief naar de Tweede Kamer verzonden waarin wordt aangegeven voor welk bedrag en voor welke onderwerpen gemeenten worden gecompenseerd voor de periode maart tot en mei. Het gaat om een macro-bedrag van € 566 miljoen voor alle gemeenten gezamenlijk. Het bedrag per gemeente is nog niet bekend, maar zal waarschijnlijk gebaseerd worden op een percentage van de begrote inkomsten of kosten per categorie die benoemd wordt in de brief.

Het gaat om de volgende onderwerpen en bedragen (macro):

Gederfde inkomsten

- € 125 miljoen gederfde parkeerinkomsten;
- € 100 miljoen gederfde toeristenbelasting.

Verwachte meerkosten

- € 144 miljoen meerkosten en inhaalzorg jeugdwet en WMO;
- € 90 miljoen compensatie sociale werkbedrijven;
- € 60 miljoen voor lokale culturele voorzieningen;
- € 24 miljoen voor lokale media;
- € 23 miljoen noodopvang kinderen voor ouders met cruciaal beroep.

Hiernaast is op enkele onderwerpen al eerder besloten tot separate tegemoetkomingen:

- vergoeden uitvoeringskosten TOZO-regeling ad € 2 miljard;
- compensatie inkomstenderving huur aan sportverenigingen ad € 90 miljoen;
- compensatie inkomstenderving eigen bijdrage WMO ad € 18 miljoen;
- vergoeden eigen bijdrage ouders VVE ad € 8,3 miljoen;
- handhaven maandelijkse betalingen bijstand, en rekening houden met conjuncturele situatie in september op macro-budget.

Over een aantal onderwerpen vindt het gesprek nog plaats tussen rijk en gemeenten, waarbij afhankelijk van de uitkomst aanvullende tegemoetkomingen zullen plaatsvinden. Belangrijke onderwerpen daarin zijn de extra kosten voor regionale GGD's en Veiligheidsregio's, doelgroepenvervoer en afvalinzameling.

Daarnaast betreft dit ook uitdrukkelijk een 1^e tranche; de financiële gevolgen van de crisis lopen uiteraard verder dan de periode tot 1 juni 2020.

Bovenstaande leidt tot de eerste (voorzichtige) conclusie dat het rijk gemeenten inderdaad, zoals eerder toegezegd, grotendeels compenseert voor gemiste inkomsten en extra uitgaven als gevolg van de coronacrisis. Dat betekent dat we voorlopig waarschijnlijk niet hoeven te putten uit ons eigen weerstandsvermogen op dit onderwerp.

Reeds genomen bestuurlijke maatregelen

Als college hebben wij de afgelopen maanden al een aantal maatregelen genomen die ondernemers, instellingen en inwoners in de stad helpen in hun directe liquiditeitsproblemen. Dit zijn maatregelen die vallen onder stap 2 en 3 van het eerder beschreven handelingsperspectief.

Zo hebben we mogelijk gemaakt dat:

1. maximaal 6 maanden uitstel mogelijk is op het betalen van lokale belastingen, huren van panden en huren van gronden;
2. betalingsregelingen mogelijk zijn die lopen tot na 2020;
3. geen leges worden geheven voor activiteiten die geen doorgang kunnen vinden (markten, evenementen);
4. geen huur wordt geheven over (sport)accommodaties voor de periode dat ze verplicht van overheidswege fysiek gesloten waren.
5. reeds toegekende subsidies op verzoek eerder worden uitbetaald.

De financiële effecten van bovengenoemde maatregelen zijn relatief beperkt voor de gemeente.

Mogelijk extra te nemen bestuurlijke maatregelen

Nagenoeg alle gemeenten in het land hebben bovenstaande maatregelen ook genomen. Sommige gemeenten hebben inmiddels enkele aanvullende besluiten genomen. Ook wij overwegen enkele aanvullende algemene maatregelen te treffen die onze ondernemers en instellingen nog verder tegemoet komen, voor zover huidige rijksmaatregelen niet voldoende financiële steun bieden aan de betreffende partijen. Dit zijn enkele algemene maatregelen te plaatsen in stap 4 van het handelingsperspectief, en specifiek gericht op de horeca en de cultureel-recreatieve sector:

1. het een periode niet heffen van precario op terrassen en uitstallingen;
2. het kwijtschelden van enkele maanden huur voor horecaondernemers waarvan de gemeente de verhuurder is;
3. het kwijtschelden van enkele maanden huur voor de exploitanten van het Energiehuis en de Sportboulevard.

Bovenstaande maatregelen hebben uiteraard een effect op de gemeentelijke begroting. Het financieel effect zal aan u worden voorgelegd via Bestuursrapportage 2020, die u begin juli ontvangt.

Naast bovengenoemde maatregelen wordt op dit moment bekeken of het mogelijk is om verschuldigde leges voor het in behandeling nemen van aanvragen voor een vergunning of ontheffing voor evenementen kwijt te schelden of te verminderen. Wanneer hier meer duidelijkheid over bestaat zullen wij u hierover informeren.

(versnelling) Onderhoud gemeentelijke panden

Ook in deze coronatijd gaat het onderhoud aan de gemeentelijke panden door. Omdat aannemers en installateurs niet overal terecht kunnen en marktpartijen spaarzaam zijn met nieuwe opdrachten, laten wij het geplande onderhoud in het jaarplan door gaan (ook als panden gesloten zijn) en waar mogelijk versnellen wij, zodat de (lokale) partijen aan het werk blijven. Juist omdat gemeentelijke panden (deels) gesloten zijn, is dit een reden om juist nu de geplande onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Onze gebruikers hebben zo geen hinder van onderhoudswerkzaamheden. Op dit moment wordt gewerkt aan onder andere de Palingstraat/Groothoofdspoort, de Koloriet en de Sportboulevard.

Voor de Palingstraat en Koloriet zijn reeds investeringskredieten toegekend. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze beperkte overschrijdingen kennen. Om het onderhoud niet te belemmeren en de werkzaamheden onontkomelijk zijn, wordt dit meerwerk uitgevoerd. In de Sportboulevard worden waterleidingen vervangen om het (bekende) probleem met legionella op te lossen en tevens het huidige gebruik van chemische reinigingsmiddelen in het leidingwerk te kunnen beëindigen. Het betreft een duurzame oplossing waardoor veelvuldig vervangen van douchekoppen en spoelen van douches in de toekomst wordt voorkomen of beperkt.

De kapitaallasten voortvloeiend uit de investering aan de waterleidingen worden gedekt vanuit de exploitatie van de Sportboulevard en zijn daarmee budgetneutraal.

Beide punten krijgen ook in de Bestuursrapportage 2020 een plek.

Periode na de Bestuursrapportage

De autonome effecten worden in de minimumvariant meegenomen in de Bestuursrapportage 2020. Ook is op dit moment alleen nog een schatting mogelijk van het bedrag dat de gemeente krijgt van het rijk als eerste tegemoetkoming in corona gerelateerde kosten; het daadwerkelijke bedrag van een eerste en mogelijk ook een tweede tranche volgt later in het jaar.

Wij voorzien dan ook dat we u in het najaar een hernieuwd en actueel inzicht geven voor 2020 via een raadsvoorstel "naar de jaarrekening". Bij de Begroting 2021 zullen we u, daar waar mogelijk, inzicht geven in de (financiële) effecten voor 2021.

Het einde van de crisis is, ondanks de inzet op landelijke versoepeling van de maatregelen, nog niet in zicht. Op veel terreinen van de samenleving en economie zijn de gevolgen in grote mate onzeker, en ook na de crisis nog na-ijlen. Zeer bepalend voor de gemeentelijke positie en financiën zal zijn wat het huidige (en het nieuwe) kabinet verwacht van gemeenten op het gebied van herstel- en stimuleringsregelingen. En in hoeverre het rijk gemeenten dan ook de financiële armslag geeft om daarin een rol van betekenis te kunnen spelen. Dat gesprek tussen kabinet en gemeenten moet grotendeels nog starten.

Economie & Inkomensbeleid

Commissie Bestuur en Middelen

De commissie Bestuur en Middelen is op woensdag 3 juni jl. via een presentatie geïnformeerd over de opgave Ondernemende Stad. Tijdens de presentatie is nader toegelicht welke aanpak is gekozen bij de hulp aan ondernemers als gevolg van de coronacrisis. In aanvulling hierop wordt op dinsdag 16 juni 2020 aan de commissie Bestuur en Middelen een presentatie gegeven over de economische gevolgen en de eventuele impact op de 4.000 banen ambitie uit het collegewerkprogramma.

Het Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD) heeft op 11 juni 2020 een Monitor met de impact van de epidemie op Zuid-Holland Zuid in beeld gebracht. De monitor geeft inzicht in de economische en sociaal-maatschappelijke impact van de epidemie op Zuid-Holland Zuid. Daarnaast geeft het een cijfermatig overzicht van de epidemie in de regio. Het OCD biedt gegevens over beschermd wonen, schuldhelpverlening, startups, veiligheid en diverse noodregelingen waaronder de NOW en TOZO. Daarnaast bieden zij een beknopte inzage in de stand van de epidemie in Nederland, Zuid-Holland en Zuid-Holland Zuid (te downloaden op de website van het OCD: [link](#)). Ook wordt rond de commissie Bestuur en Middelen van 16 juni 2020 de meest actuele informatie verspreid over de economische impact, specifiek voor Dordrecht. Dit krijgt u separaat van deze raadsinformatiebrief toegestuurd.

Tijdelijke overbrugging voor Flexibele Arbeidskrachten (TOFA)

Inmiddels is er meer bekend over de nieuwe TOFA regeling. De TOFA wordt door het UWV uitgevoerd en is bedoeld voor werknemers met een flexibel contract, die door de coronacrisis (bijna) geen inkomsten hebben en geen uitkering kunnen krijgen. De regeling bestaat uit een eenmalige tegemoetkoming voor de periode maart, april en mei 2020. De regeling is nog niet officieel bekend gemaakt, maar het volgende is nu bekend:

Om de tegemoetkoming TOFA te krijgen, moet de werknemer aan al deze voorwaarden voldoen:

- De werknemer was op 1 april 2020 minimaal 18 jaar oud en had nog niet de AOW-leeftijd bereikt.
- Het sv-loon over februari 2020 was minimaal € 400,-.
- Het sv-loon over maart 2020 was minimaal € 1,-.
- Het sv-loon over april 2020 was maximaal € 550,-.
- Het sv-loon over april 2020 was minimaal 50% lager dan het sv-loon over februari 2020.
- De werknemer kreeg over april 2020 geen uitkering of andere tegemoetkoming in inkomsten.
- De werknemer kan geen tegemoetkoming TOFA krijgen als die over april 2020 1 of meer van deze uitkeringen of tegemoetkomingen ontving: bijstandsuitkering, Bbz, TOZO, WW, Ziektewet-uitkering, WIA, WAO, WAZ, Wajong, Anw, IOAZ, IOAW, IOW, een uitkering van een buitenlandse uitkeringsorganisatie.

Sociaal Domein

Formele zorg & ondersteuning

Dienst Gezondheid & Jeugd

De Dienst Gezondheid & Jeugd brengt wekelijks een nieuwsbrief uit met daarin informatie over de operationele inzet van de GGD en GHOR in de crisissituatie en actuele informatie over de reguliere beleidsterreinen. In de bijlage treft u de nieuwsbrief van de afgelopen week aan. Hierin is onder andere aandacht voor het testen op COVID-19, kwetsbare kinderen en de stand van zaken rondom leerplicht en voortijdig schoolverlaten.

Onderzoekscentrum Drechtsteden: monitoring Coronacrisis

Het onderzoekscentrum Drechtsteden heeft de coronacrisis in de Drechtsteden in kaart gebracht. In dit document (zie bijlage) leest u onder andere meer over de invloed van de crisis op het sociaal domein. Ook geeft het u een cijfermatig overzicht van de epidemie in de regio. Dit document wordt iedere twee weken bijgewerkt en is digitaal te vinden via [Coronamonitor ZHZ](#).